

Vereniging van Hoogleraren aan de Universiteit Leiden (HOLEC)

(Oorspronkelijk: Vereniging van Hoogleraren en Lectoren van de Rijksuniversiteit te Leiden)

Oegstgeest, **najaar 2016**

Aan de leden van de HOLEC
cc: de leden van de VROLEC

kenmerk : 13101601.HOLEC leden
onderwerp : 1. samengaan met VROLEC
2. wijzigingen vereniging

Waarde collega's, leden van de HOLEC,

Met deze brief wil ik u informeren over:

1. het samengaan van de HOLEC en de VROLEC
2. de wijzigingen in de structuur van de HOLEC en de VROLEC, door oprichting van een vereniging met rechtspersoonlijkheid.

De essentie vindt u hieronder in de samenvatting *In het kort*. Nadere details staan onder *Toelichting*.

In het kort:

De HOLEC en de VROLEC gaan samen verder als één vereniging. Dat biedt kansen voor vernieuwing en het voor jonge hoogleraren en met name hun partners, aantrekkelijker maken van de vereniging door naast de huidige activiteiten, nieuwe en ander soort activiteiten te organiseren. De specifieke activiteiten met clubs en kansen van de VROLEC blijven gewoon bestaan. De vereniging krijgt rechtspersoonlijkheid, dus de status van vereniging met 'volledige rechtsbevoegdheid' als bedoeld in de tweede titel van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. Nadere achtergrondinformatie vindt u hieronder.

Toelichting:

Samengaan HOLEC en VROLEC

De afgelopen jaren is al meerdere keren contact geweest tussen de HOLEC en de VROLEC, over de vraag of een bundeling van onze krachten wenselijk zou zijn.

Tijdens de laatste voorjaarsbijeenkomst, ons bezoek op 9 juni jl. aan het Rijksmuseum voor Oudheden (RMO) in Leiden, heb ik u al geïnformeerd over het feit dat de HOLEC en de VROLEC bezig waren onze verenigingen te doen samengaan in een nieuwe, meer bij de tijd passende vorm.

VROLEC

De Vereniging van echtgenoten en partners van hoogleraren aan de Universiteit Leiden, kortweg VROLEC, is te beschouwen als de voortzetting van de vroegere "dameskrans", waarvan de oorsprong meer dan 100 jaar oud is (1913) en die een organisatie is waarin de echtgenoten (uitsluitend vrouwen ten tijde van de oprichting van de dameskrans) van hoogleraren zich verenigd hadden, om de leden meer betrokken te doen zijn bij de universiteit en het contact te bevorderen tussen de leden onderling.

De VROLEC tracht(te) dit doel te bereiken door o.a. regelmatige bijeenkomsten voor de leden (waartoe ook sinds een aantal jaren echtgenoten of partners van vrouwelijke hoogleraren kunnen behoren), het vormen van clubs en kransen (zoals museumclub, leesclub, muziekclub, gymclub, leesclub klassiek Grieks, tuinclub, filmclub en groepen die elkaar ontmoeten in kransen), het organiseren van een feestelijke bijeenkomst ter ere van de Diës van de universiteit (het zgn. Diësdiner), het informeren van de leden over belangrijke universitaire evenementen en het contact onderhouden met de vereniging van hoogleraren (de HOLEC, die 60 jaar later is opgericht).

De VROLEC is een informele organisatie, dus zonder rechtspersoonlijkheid, met een reglement waarin de gang van zaken binnen de vereniging VROLEC geregeld is. Het aantal leden is de laatste jaren afgenomen door allerlei veranderingen in de maatschappij, zoals het werken door beide echtlieden/partners en de uitbreiding van moderne transport- en communicatiemiddelen, waardoor men als echtgenote of partner in Leiden niet langer in het isolement van een klein universiteitsstadje terecht kwam, als manlief tot hoogleraar in Leiden werd benoemd en men naar de Leidse regio verhuisde; en verder door het uitblijven van aanwas van mannelijke partners van het toenemend aantal vrouwelijke hoogleraren. Daardoor kwamen er bij de VROLEC de laatste jaren nauwelijks meer nieuwe leden bij en neemt het aantal leden in deze ouder wordende groep geleidelijk af.

HOLEC

Het initiatief voor het oprichten van De Vereniging van Hoogleraren aan de Universiteit Leiden, oorspronkelijk: Vereniging van Hoogleraren en Lectoren aan de Rijksuniversiteit te Leiden, vandaar de aanduiding HOLEC, ging in 1972 uit van de rector-magnificus, prof.dr. A.E. Cohen, die hiervoor contact opnam met het College van decanen. Urgente aanleiding was de noodzaak om de commissie tot voorbereiding van de diësviering (op 8 februari 1973), de z.g. 'eetcommissie', een nieuw fundament te geven. Daarnaast werd de behoefte gevoeld om de vroegere Senaat, voor wat de bevordering van de sociale contacten betreft, te vervangen door een vereniging van hoogleraren en lectoren op basis van een vrijwillig

lidmaatschap. De Senaat was immers afgeschaft bij de invoering van de Wet op de Universitaire Bestuurshervorming. Ook hier was dus een doelstelling het organiseren van het Diësdiner.

Een handgeschreven notitie van collega van Laer uit 1979, betreffende de oprichting op 20 december 1972, is bewaard gebleven in ons archief. Er is daar sprake van statuten, die zijn goedgekeurd door een algemene vergadering van de toetredende leden op 7 mei 1973, maar daarvan is niets bewaard gebleven. Ook wordt stilgestaan bij de relatie met het hooglerarendispuut "De Vijf". Dat laatste gezelschap heeft tijdens zijn laatste bijeenkomst, op 18 oktober 2013, het besluit genomen het dispuut "De Vijf" (de naam kwam van vijf faculteiten) op te heffen.

De doelstellingen van de HOLEC waren en zijn: naast het samen met de VROLEC fungeren als 'eetcommissie' om het Diësdiner te organiseren (beëindigd door de toenmalige rector Paul van der Heiden, die dit door de universiteit zelf liet organiseren), de faculteiten te bundelen en de onderlinge band te verstevigen en voorts het regelmatig financieel ondersteunen van met name (restaurant) projecten van bijzondere bezittingen van de Universiteit Leiden of daaraan gerelateerde instellingen.

De HOLEC organiseert twee keer per jaar samen met de VROLEC een gemeenschappelijke excursie, lezing of bezoek aan een afdeling of instituut van de universiteit of aan een instelling in de regio.

Ook de HOLEC is een informele organisatie, dus zonder rechtspersoonlijkheid. De huidige HOLEC kent alleen doelstellingen, omdat de door van Laer genoemde statuten niet te vinden zijn in het archief en onduidelijk is of er daadwerkelijk na de eerste keer nog meer algemene vergaderingen hebben plaatsgevonden. In het archief is daarnaar gezocht maar een reglement, van welke aard dan ook, is niet gevonden.

Voortzetting VROLEC en HOLEC in nieuwe structuur

De nieuwe voorzitter van de VROLEC, die ook HOLEC lid is, collega Adri Gittenberger-de Groot, en uw voorzitter, hebben samen intensief overleg gevoerd en zijn tot de conclusie gekomen dat een afzonderlijke vereniging voor partners van hoogleraren niet meer van deze tijd is. Dat blijkt ook uit het feit dat de VROLEC geen nieuwe leden meer kan aantrekken. De facto organiseerde de HOLEC al geen ledenactiviteiten zonder de VROLEC. Alleen het behoud van universitair erfgoed was een zaak van de HOLEC zelf.

Wij hebben daarom onze besturen een plan voorgelegd waarbij de VROLEC en de HOLEC volledig samengaan.

Vervolgens hebben wij ons afgevraagd of een informele organisatie nog wel van deze tijd is. Na mijn aantreden als voorzitter van de HOLEC, heb ik aan juristen van onze universiteit gevraagd of het nodig was dat de HOLEC een formele status zou krijgen met rechtspersoonlijkheid, zoals een vereniging of stichting. Toen gaf men aan dat dit mogelijk was, maar dat het ook mogelijk was om alles bij het oude te laten. Dat hebben we afgelopen jaren gedaan.

Nu VROLEC en HOLEC als één organisatie verder willen gaan, is besloten een rechtspersoon op te richten. Deze modernisering biedt een duidelijker structuur, duidelijker verantwoordelijkheden en taken, betere garanties voor continuïteit en in financieel opzicht duidelijkheid ten opzichte van bijvoorbeeld de fiscus.

Als rechtspersoon is gekozen voor een vereniging naar burgerlijk recht. Dit omdat met name de leden van de VROLEC hechten aan directe invloed op het beleid. Dit zou bij de stichtingsvorm niet mogelijk zijn. De HOLEC heeft op dat punt een andere traditie. Daar is men gewend de zaken aan het bestuur over te laten. Daarom is besloten tot oprichting van een formele vereniging met rechtspersoonlijkheid conform de daarvoor geldende wet- en regelgeving.

Het bestuur van de VROLEC en het bestuur van de HOLEC hebben met het plan ingestemd. Dat geldt ook voor de conceptstatuten, waarin vastgelegd is wat de reeds bestaande, doelstellingen van de VROLEC en de HOLEC zijn (en waren). De structuur van de VROLEC kent een soort algemene ledenvergadering. Ook die heeft zonder tegenstemmen ingestemd met het plan en de conceptstatuten van de vernieuwde vereniging. Het enige discussiepunt was de term die de korte aanduidingen VROLEC en HOLEC moet vervangen.

Naam van de vereniging

De vernieuwde vereniging heet *Vereniging van Hoogleraren van de Universiteit Leiden, echtgenoten en partners*.

Omdat de korte aanduidingen HOLEC en VROLEC niet meer van toepassing zijn, is gezocht naar een nieuwe korte aanduiding van de vereniging. HOLEP zou in de in de traditie van HOLEC en VROLEC passen: **HO**og**L**eraren **E**chtgenoten en **P**artners, maar deze korte aanduiding werd als niet erg bevredigend ervaren.

Allerlei mensen hebben zich over de verkorte aanduiding, of verkorte naam zo u wilt, gebogen, maar op het moment dat wij de eerste versie van de conceptstatuten naar de notaris zonden, was er nog geen alternatief.

Dit voorjaar waren wij met onze VROLEC/HOLEC excursie op bezoek bij collega Ruurd Halbertsma in het Rijksmuseum voor Oudheden, het RMO, waar ik de aanwezigen in mijn inleiding op de hoogte bracht van het proces om samen als één vereniging door te gaan. Na afloop vertelden wij dat we nog geen goede korte naam hadden ter vervanging van de huidige HOLEC en VROLEC, waarop classicus Ruurd aanbood dat hij zijn gedachten daar eens over zou laten gaan.

Dit resulteerde in het voorstel PRO PARTE. Komende van **PRO**fessoren en **PART**nErs. Met een knipoog naar het Latijn, met als uitleg: “(De vereniging) *voor dat deel* (van de universitaire gemeenschap dat bestaat uit de hoogleraren en hun echtgenoten/partners)”. Sommige leden van de VROLEC waren in het voorjaar niet zo gelukkig met PRO PARTE, maar betere alternatieven kwamen in dat stadium niet ter tafel. Bij de laatste vergadering van de VROLEC werden de conceptstatuten van de nieuwe vereniging goedgekeurd, maar kwam men nogmaals over de verkorte aanduiding die de aanduidingen HOLEC en VROLEC moet vervangen, te spreken. Hierbij kwamen ook voorstellen van partners van VROLEC-leden naar voren. Zo werd met name de term Corona voorgesteld. Een naam die krans of kroon betekent in het Latijn. Bij de universiteit van Groningen gebruikt men die naam voor de

oppositiecommissie bij een promotie, dus met een heel andere strekking dan waar wij naar streven. In de universiteit van Nijmegen duidt de term in de Aula de zitplaatsen aan achter het spreekgestoelte. Daarnaast zijn er velen, vooral jongeren, die de naam Corona associëren met een bekend "Caribbean beer" uit Mexico.

De woorden PRO PARTE kunnen zowel voor, als achter de tekst "Vereniging van Hoogleraren van de Universiteit Leiden, echtgenoten en partners" staan. De notaris heeft een lichte voorkeur voor ervoor.

Voor de leden die daar behoefte aan hebben, zijn de conceptstatuten uiteraard in te zien, op een nader te bepalen plaats en tijd. We verzoeken vriendelijk de wens daartoe **vóór 30 november 2016** kenbaar te maken bij Adri Gittenberger-de Groot of bij mij.

Met vriendelijke groeten,
Mede namens Adri Gittenberger-de Groot,

Caesar Sterk
Voorzitter HOLEC